

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на земеделието и храните

ДО

**МИНИСТЪРА НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА**

ДО К Л А Д

от д-р Цветан Димитров - заместник-министър на земеделието и храните

Относно: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 4 януари 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни продукти и други обекти се използват за опити и научноизследователски цели, както и за работа по сортови селекции

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

На основание чл. 16, ал. 1 от Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните, внасям за одобряване проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 4 януари 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни продукти и други обекти се използват за опити и научноизследователски цели, както и за работа по сортови селекции Проектът е изготвен на основание чл. 18, от Закона за защита на растенията (обн., ДВ, бр. 61 от 2014 г.) и във връзка с въвеждането на следните актове:

Наредба №1 от 4 януари 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни продукти и други обекти се използват за опити и научноизследователски цели, както и за работа по сортови селекции издадена от министъра на земеделието, горите и аграрната реформа (Обн. ДВ. бр.8 от 22 Януари 2002г., изм. ДВ. бр.71 от 1 Септември 2006г.).

Наредбата е претърпяла изменения и допълнения, свързани както с ратифицирането на ревизирания текст на Международната конвенция по растителна защита (*Закон за ратифициране на Международната конвенция по растителна защита (нов ревизиран текст от 1997 г.), обн., ДВ, бр. 32 от 2005 г.*), така и с присъединяването на Република България към Европейския съюз и произтичащите от това задължения за хармонизиране на националното и европейското законодателство в сектор Здраве на растенията.

С тази наредба се уреждат условията и редът за използване на вредители, растения, растителни и други продукти, за научноизследователски цели и селекции. Предмет на наредбата са вредители, растения, растителни и други продукти, посочени в приложения № 1, 2, 3, 4 и 5 на Наредба № 8 от 27.02.1015 г. за фитосанитарния контрол (обн., ДВ, бр. 19 от 2015 г.).

Целта на проекта на изменение и допълнение на наредбата е да се оеднакви терминологията в областта с тази на новия закон за защита на растенията от 2014 г. и промените въведени в приложения № 1, 2, 3, 4 на Наредба № 8 от 27.02.1015 г.

В текстовете на проекта се въвежда кодифицирана версия на Директива 2008/61/ЕО от 17 юни 2008 г. която отменя Директива 95/44/ЕО от 26 юли 1995 г. независимо, че съгласно чл. 5 позоваването на отменената директива се смята за позоваване на настоящата.

Това са причините, обуславящи необходимостта от изменение и допълнение на нормативната уредба.

Проектът на Наредба за фитосанитарен контрол е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 17 от Правилата за изготвяне и съгласуване на проекти на актове в системата на Министерството на земеделието и храните. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 18 от Закона за защита на растенията (обн., ДВ, бр. 61 от 2014 г.), предлагам да одобрите предложения проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 4 януари 2002 г. за условията,

при които вредители, растения, растителни продукти и други обекти се използват за опити и научноизследователски цели, както и за работа по сортови селекции

С уважение,

Д-Р ЦВЕТАН ДИМИТРОВ

Заместник – министър

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
НАРЕДБА № 1 ОТ 4 ЯНУАРИ 2002 Г. ЗА УСЛОВИЯТА, ПРИ
КОИТО ВРЕДИТЕЛИ, РАСТЕНИЯ, РАСТИТЕЛНИ И ДРУГИ
ПРОДУКТИ СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА
НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕЛИ И СЕЛЕКЦИЯ

§ 1. Заглавието на Наредбата придобива следната редакция:

Наредба за изменение и допълнение на Наредба №1 от 4 януари 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни продукти и други обекти се използват за опити и научноизследователски цели, както и за работа по сортови селекции

§ 2. В заглавието на Наредбата и навсякъде в текста думите „растения, растителни и други продукти“ се заменят с думите „растения, растителни продукти и други обекти“.

§ 3. Навсякъде в текста думите „ръководителят на Националната служба за растителна защита (НСРЗ) се заменят с думите „изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ)“.

§ 4. Навсякъде в текста думите “Ръководителя на регионалната служба за растителна защита (РСРЗ), се заменят с думите „директора на областната дирекция по безопасност на храните (ОДБХ)“.

§ 5. Навсякъде в текста думите „в чийто район“ се заменят с думите „на чиято територия“.

§ 6. Навсякъде в текста „Наредба № 1 от 1998 г. за фитосанитарен контрол“ се заменя с „Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол“.

§ 7. В чл. 1 се правят следните промени:

1. В ал. 1 думата „селекция“ се заменя с думите „сортови селекции“;

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Предмет на наредбата са вредители, растения, растителни продукти и други обекти, посочени в приложения № 1, 2, 3, 4 и 5 на Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол (обн., ДВ, бр. 19 от 2015 г.)“

§ 8. В чл. 2. на края на изречението се добавят думите „ще се извършва дейността“.

§ 9. В чл. 3. се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Разрешението по чл. 2 се издава на основание на заявление, подадено от лицето, което ще извършва дейността до директора на ОДБХ.“

2. Създава се нова алинея 2:

„(2) Заявлението се подава преди въвеждането на такъв материал и/или преди придвижването му на територията на съответната държава членка или в някои от нейните защитени зони и съдържа следните данни:

1. име и адрес на лицето, което ще извършва дейността;
2. вид на материала;
3. научно наименование или наименования на материала, включително на вредител, когато има такъв;
4. количество на материала;
5. място на произход на материала, документ за доказване на произхода, когато се въвежда от трета страна;
6. продължителност, естество и цели на дейността;
7. кратко описание на дейността;
8. адрес и описание на мястото или местата за задържане под карантина и за изпитване;
9. място на първото съхранение или първото засаждане, след като материалът бъде официално освободен;
10. метод за унищожаване или третиране на материала при завършване на разрешената дейност;
11. (изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.) граничен пункт за внасяне в територията на Европейската общност за материал, който ще се въвежда от трета страна.“

3. Досегашната ал. 2 става ал.3 и се изменя така:

„(3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат:

1. документът, който доказва произхода на материала;
2. спецификацията за опитните и научните цели или за работата по селекция.“

§ 10. В чл. 4. се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(2) ОДБХ извършва проверка на данните в заявлението за разрешение и когато заявената дейност отговаря на изискванията на приложение № 1, директорът на ОДБХ прави предложение по чл. 2 до изпълнителният директор на БАБХ в 20-дневен срок от датата на подаване на заявлението“.

2. В ал. 3 се добавят думите „или упълномощено от него лице“.

§ 11. Член 6 се изменя така:

1. „Европейската общност“ се заменя с „Европейския съюз“;
2. В т. 1 думата „издадено“ се заменя със „заверено“;
3. Точка 2 придобива следната редакция:
„2. за растения, растителни продукти и други обекти, изброени в приложение № 5, част А към член 14 на Наредба № 8 от 27 февруари 2015 година за фитосанитарния контрол (ДВ р. 19 от 2015 г.), въвеждаща Директива 2000/29 ЕО от 8 май 2000 г. за защитните мерки срещу въвеждането в общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в общността, се придружава и

от растителен паспорт, удостоверяващ съответствие с фитосанитарните изисквания, с изключение на изискванията относно вредителя, за който е разрешена дейността; в растителния паспорт се вписва "Този материал се движи съгласно Директива 2008/61/ЕО";

4.Точка 3 придобива следната редакция:

„3. в случаи, когато мястото или местата за задържане под карантина се намират в друга държава членка, БАБХ издава растителен паспорт само на база официална информация за одобрение на дейността, получена от компетентния орган на другата държава членка и когато е сигурно, че по време на движението на материала ще бъдат спазени условията за задържане под карантина.“

§ 12. В чл. 7 се правят следните промени:

1. В Алинея 1 думата „съответен“ се заличава;

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) В клетка „Допълнителна декларация” на фитосанитарният сертификат по ал. 2 се съдържа забележката: "Този материал се внася съгласно Директива 2008/61/ЕО" и посочва вредителите, съдържащи се в материала.“

3.В Алинея 4 думите „чл. 9, ал. 1 и 2“ се заменят с думите „член 11, ал. 1 и 2“.

§ 13. В чл. 8 думата „представител“ се заменя с думата „инспектор“.

§ 14. В чл. 9 думите „или връщат на изпращача“ се заличават. Добавя се ново изречение: „Издаденото разрешително се отменя със заповед на изпълнителния директор на БАБХ“.

§ 15. В чл. 10 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Контролът на разрешените дейности се извършва от инспектори на ОДБХ, на чиято територия се извършва дейността чрез планирани и/или внезапни проверки.“

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Въз основа на тестването по ал. 3 материалът се признава за свободен от вредителите, които са посочени в приложенията на Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол, и/или от други вредители, за които е известно, че не присъстват на територията на страната и се освобождава от карантина с предписание по образец, утвърден със заповед от изпълнителния директор на БАБХ.

3. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Когато тестваният материал не се признава за свободен от вредители, материалът и растенията, растителните продукти и другите обекти, с които е бил в контакт се унищожават, или се подлагат на третиране или се поставят под карантина с цел унищожаване на вредителите.“

4. В ал. 6 думата „включени“ се заменя с „посочени“.

§ 16. В чл. 11 се правят следните промени:

1. Точка 1 придобива следната редакция:

„1.незабавно да уведоми БАБХ за всяко заразяване на материала с вредители, посочени в приложенията на Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол, както и за наличието на всеки друг вредител, установен по време на дейността и считан от БАБХ за рисков за страната и/или за ЕС;“

2. Точка 2 придобива следната редакция:

„2.незабавно да уведоми БАБХ за всяко предполагаемо или действително изпускане в околната среда на вредителите по т.1.“

§ 17. Член 12 придобива следната редакция:

„Чл. 12. След изтичане на карантинния период, когато материалът е признат за свободен от вредители съгласно чл. 10, ал. 4, лицето, което извършва дейността, може да го използва на основание на заповед на изпълнителния директор на БАБХ.“

§ 18. В чл. 13 се правят следните изменения:

1. ал. 3 придобива следната редакция:

„(3) Ежегодно, до 1 септември БАБХ предоставя на Европейската комисия и на държавите членки данните по ал. 1.“

2.Алинея 4 придобива следната редакция:

„(4) БАБХ си сътрудничи с официалните органи на държавите членки с цел обмен на информация по условията на задържане под карантина и наложените мерки за дейностите, одобрени по тази наредба“.

§ 19. В параграф 1 на Допълнителните разпоредби след думата „въвежда“ се добавя „Директива на Комисията 2008/61/ЕО от 17 юни 2008 година за определяне на условията, при които някои вредители, растения, растителни продукти и други предмети, посочени в приложения I до V към Директива 2000/29/ЕО на Съвета, могат да бъдат въведени или придвижвани в рамките на Общността или в някои нейни защитени зони за опити или научни цели, както и за работа по сортови селекции, която заменя“

§ 20. Параграф 2 на Заключителни разпоредби Придобива следната редакция:

„§ 2 Наредбата се издава на основание чл. 18 от Закона за защита на растенията.“

§ 21. В Приложение № 1 към чл. 4, ал. 1 и 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. В точка 1, буква г) думите „проведена и одобрена от НСРЗ“ се заменят с думите „проверена и одобрена от БАБХ“;
2. Навсякъде в текста съкращението „вкл.“ се заменя с „включително“;
3. В точка 2, буква а, осмо тире думите „контролно разполагане“ се заменят с „контролирано унищожаване“;

4. В точка 2, буква а, десето тире думата „разполагане“ се заменя с думата „унищожаване“;
5. В точка 2, буква б, трето тире думата „ларвите“ се заменя с думата „акарите“;
6. В точка 2, буква б, тринадесето тире думата „съдържание“ се заменя с думата „задържане“.

§ 22 В Приложение № 2 към чл. 4, ал. 3 се правят следните промени:

1. Променя се наименованието на :
„Образец на разрешително удостоверение за дейности по Наредба № 1 от 2002 г. за условията, при които вредители, растения, растителни продукти и други обекти се използват за опити и научноизследователски цели, както и за работа по сортови селекции“;
2. Навсякъде в текста „Директива 95/44ЕИО“ се заменя с „Директива 2008/61/ЕО“;
3. В т. 4 думата „карантиниране“ се заменя с думите „задържане под карантина“;
4. В т. 6 думите „фитосанитарния паспорт“ се заменят с думите „растителния паспорт“;
5. В т. 8 думите „име/имена“ се заменят с думите „наименование/наименования“;
6. В т.11 думата „общността“ се заменя с думата „Съюза“.

§ 22 В Приложение № 3 към чл. 10, ал. 3 и 6 се правят следните промени:

1. В Раздел I, точка 2. последно изречение след думата „всички“ се добавят думите „свързани вредители“;
2. В Раздел I, точка 3.1. след думата „откриване“ се добавя думата „най-малко“;
3. В Раздел I, точка 4. след думите „да се определи“, се добавят думите „доколкото е възможно“;
4. Раздел II: в заглавието след думата „засаждане“ се добавят думите „различни от семена“;
5. Раздел II ,точка 2 се променя така:
„2. Растителният материал след терапевтичните процедури по т. 1 се подлага изцяло на процедура за тестване. Целият растителен материал, включително тестваните растения, се държи в одобрените съоръжения, при карантинните условия определени в приложение № 1. Растителен материал, предназначен за одобрение с цел официално освобождаване, се съхранява и отглежда при условия, водещи до нормален цикъл на вегетативен растеж. При пристигането и през периода на процедурите за тестване материалът се подлага на визуална проверка за признаци и симптоми от вредители, включително всички свързани вредители изброени в Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол.“
6. Раздел II, в точка 4 след думите „да се определи“ се добавя запетая и израза „доколкото е възможно“;
7. Раздел III: в заглавието след думата „Vitis L.“ се добавят думите „различни от“;
8. Раздел III, точка 2 в третото изречение след думите „всички други“ се добавя думата „свързани“;

9. Раздел III, точка 3.1. изразът „не се знае“ се заменя с израза „не е известно“;
10. Раздел III, точка 3.1.1.—наименованието „Grapevine Ajinashika virus (Luteovirus ?)“ се заменя с „Ajinashika disease“;
11. Раздел III, точка 4 след израза „за да се определи“ се добавят думите „доколкото е възможно“;
12. В Раздел IV, точка 2 в последното изречение след думата „всички“ се добавя думата „свързани“;
13. В Раздел IV, точка 4 след израза „за да се определи“ се добавя изразът „доколкото е възможно“;
14. В Раздел IV, точка 5.2.1. след думите „биологичен тест“ се добавят думите „за материал, който е дал отрицателен резултат на серологичния тест“;
15. В Раздел IV, точка 5.2.2. думата „задължително“ се заменя от думата „желателно“.
16. Раздел IV, точка 5.2.3. се променя така:

„5.2.3. серологичното и биологичното тестване по т. 1 и 2 се прилагат върху оранжерийни растения поне на две места за всяко стъбло, включително едно младо напълно развито листо от върха на всяко стъбло и по-възрастно листо от междинно място; всяко стъбло се проверява за възможно наличие на несистемна зараза; в случай на серологично тестване не се групират листа от отделни растения, освен когато степента на групиране е утвърдена с метода на приложение; може да се групират листа от всяко стъбло, за да се формира проба от всяко растение; в случай на биологично тестване се групират максимум 5 инокуирани растения от минимум две повторения на индикаторни растения“;
17. Раздел IV, точка 5.2.4. се променя така:

„5.2.4. индикаторните растения за биологично тестване по т. 1 и 2 са тези одобрени от Европейската и Средиземноморската организация по растителна защита (EPPO) или други официално одобрени индикаторни растения, с които могат да се открият вирусите“;
18. В Раздел IV, точка 5.2.5. след думата карантина се добавя точка и запетая и изразът „когато е направено изпитване само на едно око, само потомството на тестваното око може да се освободи“;
19. В Раздел IV точка 5.3.1. се променя така:

„5.3.1.за всички материали оранжерийно отглеждани растения се тестват в началото на вегетацията, но преди цъфтежа и поленообразуването; тестването върху кълнове от клубени (in vitro - растения) дребни семеначета се приема само като предварителен тест“;
20. В Раздел IV точка 5.3.2. се променя така:

„5.3.2. пробите се вземат от едно напълно развито листо от върха на всяко стъбло на растението“;
21. В Раздел IV точка 5.3.4. се променя така:

„5.3.4. тестването се извършва посредством радиоактивно или нерадиоактивно белязани кДНК или РНК сонди по метода return-PAGE (със сребърно оцветяване) или RT-PCR“;
22. В Раздел IV точка 5.3.5. се променя така:

„5.3.5. максималната степен на групиране при сондите и метода return-PAGE е 5; използването на тази или по-високи степени на групиране се валидира.“;
23. Част Б се променя така:

„Част Б

За растения, растителни продукти и други обекти изброени в приложения № 2 и 4 на Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол

1. Официалните карантинни мерки включват подходяща проверка или тестване за съответните вредители, изброени в приложения № 1 и 2 на Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол и и се провеждат съобразно специалните изисквания, заложи в приложение № 4 на същата наредба за определени вредители, когато е нужно. По отношение на специалните изисквания методите за карантинни мерки са изброените в приложение № 4 на Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол или други еквивалентни официално одобрени мерки.

2. Растенията, растителните и други продукти трябва да бъдат определени като свободни от вредителите по т. 1, изброени в приложения № 1, 2 и 4 на Наредба № 8 от 27 февруари 2015 г. за фитосанитарния контрол за тези растения, растителни и други продукти.“

МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА